

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/233/2021
Identifikačné číslo spisu:	5119209524
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5119209524.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: S. U., nar. XX.XX.XXXX, E.. B. XXX/XX, A. A., právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Sládkovičova 167/13, Žilina, IČO: 47 232 072, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Račianska 71, Bratislava, o zaplatenie mzdy vo výške 5 355,- Eur, veci vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 25 C 67/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 11 Co 32/2021 zo dňa 18. mája 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu žalobcu v časti, v ktorej sa domáhal voči žalovanej náhrady škody v zmysle ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“) vo výške 5.355,- eur titulom ušlej mzdy, ktorá mala vzniknúť žalobcovi z dôvodu nezákonného rozhodnutia o väzbe (výrok I.). Žalovanej ako úspešnej strane (§ 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/) priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V dôvodoch rozhodnutia bližšie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície v Žiline č. k. ČVS: ORP 638/1-VYS-ZA-217 zo dňa 28.05.2011 bolo začaté trestné stíhanie a súčasne uvedeným uznesením bol stíhaný S. U., žalobca, a to z dôvodu podozrenia zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v presne nezistenom čase, a to minimálne od mesiaca september 2009 a najmä približne od roku 2015, spôsobil svojej manželke Ľ. U. - D., nar. XX.XX.XXXX, pod vplyvom alkoholu v mieste ich spoločného trvalého bydliska v Ž. - R., ul. A. XXX/XX najmä psychické utrpenie (bližšie vid' bod 6. rozsudku okresného súdu). Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorá však bola

uznesením okresnej prokuratúry 3Pv 404/17/5511-17 zo dňa 26.07.2017 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 29.05.2017 podala Okresná prokuratúra v Žiline návrh na vzatie žalobcu do väzby, o tomto návrhu bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 22Tp/23/2017-14 zo dňa 30.05.2017, ktorým bol žalobca vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo hrozil. Voči predmetnému uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorú však Krajský súd v Žiline uznesením 2Tpo/23/2017-38 zo dňa 21.06.2017 zamietol. Na základe žiadosti žalobcu o prepustenie z väzby bol uznesením okresného súdu zo dňa 12.09.2017 22Tp/23/2017 žalobca prepustený z väzby na slobodu a bol mu určený dohľad probačného a mediačného úradníka. Tiež bolo žalobcovi uložené obmedzenie, spočívajúce v zákaze úmyselne sa priblížiť k poškodenej Ľ. U. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, s výnimkou tam uvedenou. Uznesením Okresnej prokuratúry v Žiline pod č. k. 3Pv 404/17-5511-30 zo dňa 15.12.2017 bola vec, pre ktorú bol žalobca stíhaný, postúpená podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému úradu, Odbor všeobecnej vnútornej správy v Žiline. Podanou žalobou sa žalobca domáhal náhrady škody, ktorú vyčíslil tak, že pozostáva z účelne vynaložených nákladov vo výške 2.224,- eur a ušlej mzdy vo výške 5.355,- eur. V oznámení Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 03.06.2019 bola vec žalobcom podaného návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zamietnutá, čím boli splnené zákonné podmienky podľa § 15 a § 16 zák. č. 514/2003 Z. z. pre to, aby sa žalobca mohol domáhať svojho nároku súdnou cestou. Z ďalšieho vykonaného dokazovania vyplynulo (z obsahu zápisnice o trestnom oznámení a výpovede manželky), že manželka žalobcu Ľ. U. podala trestné oznámenie na žalobcu naposledy dňa 28.05.2018. V spomínanej zápisnici manželka žalobcu podrobne opísala spolužitie s ním približne od roku 2008 až do podania trestného oznámenia, ktoré spolužitie predstavovalo rôzne formy psychického nátlaku voči jej osobe, rôzne podoby nadávok, ktorými svoju manželku počas spolužitia žalobca častoval a opísala jeho agresívne prejavy, čo všetko u nej vyvolalo stres, strach a obavu o život. Pociťovala správanie žalobcu počas uvedeného obdobia voči svojej osobe ako prikorie, po psychickej stránke sa musela prispôbiť všetkému, čo žalobca vyžadoval. Žalobca netoleroval žiadne pocity svojej manželky, neuznával jej potreby, musela sa vzdať svojich priateľov, koníčkov. Pokiaľ s ním chcela žiť, musela si nájsť cestu a vytvoriť svet ako žiť s jeho osobou. Svedok Q. D., syn Ľ. U. z prvého manželstva, vo svojej výpovedi poukázal na spolužitie matky so žalobcom, ktoré spolužitie vníma ako konfliktné počas posledných 10 rokov. Opísal, ako žalobca sa voči jeho matke správal vulgárne, agresívne a zosmiešňoval ju, pričom uvedené sa posledné 2 roky stupňovalo. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že S. U. bol priestupkovým orgánom dňa 17.09.2015 uznaný vinným z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb., za čo bol sankcionovaný formou pokarhania, ktorého priestupku sa dopustil dňa 12.07.2015 proti svojej manželke, ktorej povedal urážlivé (znevažujúce) slová a odsotil ju hrudníkom. Na základe takto zdokumentovaného skutkového stavu bol žalobca vyšetrovateľom obvinený a neskôr bol podaný návrh na vzatie do väzby. Keďže žalobca si svoj nárok špecifikoval tak, že si ho uplatňoval aj titulom nezákonnej väzby, ako aj titulom nezákonného rozhodnutia (táto časť bola vylúčená na samostatné konanie - pozn. odvolacieho súdu), prvoinštančný súd sa v konaní v prvom rade zaoberal tým (aj s poukazom na obranu žalovanej), či žalobca si väzbu nezavinil sám, pretože v takomto prípade podľa § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona mu právo na náhradu škody nevzniklo. Práve o taký prípad išlo v súdnej veci. K takémuto záveru prvoinštančný súd dospel s poukazom na vymedzenie skutku tak, ako bol uvedený v uznesení o začatí trestného stíhania a s poukazom na dôkazy, ktoré boli voči osobe žalobcu zhromaždené v trestnom spise, a to hlavne svedecké výpovede manželky žalobcu Ľ.K. U. a nevlastného syna žalobcu Q. D., t. j. osôb, ktoré dennodenne žili v spoločnej domácnosti so žalobcom. Svedkami opisované správanie žalobcu od roku 2008 bolo dôvodom, pre ktoré bol žalobca vzatý do väzby. Osobitne tiež okresný súd poukázal na dôvody väzby, uvedené v uznesení okresného súdu zo dňa 30.05.2017, ktorými bolo obava z toho, že žalobca ako obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo dokoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorý hrozil. Zhodnotiac všetky uvedené skutočnosti, bolo namieste konštatovať, že žalobca si svojím správaním väzbu zavinil sám, keďže dôvodom väzby bolo konkrétne a opakované správanie sa.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Odvolací súd poukázal na to, že predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti o zaplatenie 5.355,- eur titulom ušlej mzdy, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, konkrétne ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. a v nezohľadnení ustálenej súdnej praxe pri rozhodovaní o nárokoch na náhradu škody podľa citovaného zákona.

4. V preskúmvanej veci odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku nezistil omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, súd prvej inštancie vo vzťahu k priznanému nároku žalobcovi, vyvodil správne právne závery a aplikoval správne právne predpisy, a teda namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

5. Ďalej poukázal na to, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. vymedzené jednak pozitívne (ust. § 8 ods. 5), ale aj negatívne (ust. § 8 ods. 6). V § 8 ods. 5 tento zákon upravuje, kto má právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a v ods. 6 daného ustanovenia sú ustanovené prípady, kedy právo žalobcu na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe nevznikne, ani keby boli inak splnené podmienky vzniku práva na náhradu škody spôsobenej takýmto rozhodnutím. Z uvedeného je teda zrejmé, že naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 tohto zákona, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu daného zákona, je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). V súvislosti s väzbou zákon nepredpokladá nezákonnosť rozhodnutia o väzbe, ale už na základe postúpenia veci inému orgánu zakladá v zmysle vyššie uvedeného právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a súčasne stanovuje, kto právo na náhradu škody nemá.

5.1. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že existujú skutočnosti, pre ktoré právo na náhradu škody spočívajúcej v ušlej mzde podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nevzniklo, pretože v danom prípade si väzbu zaviniť samotný žalobca - odvolateľ. Vzhľadom na to, že zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z. z. v § 8 ods. 6 bližšie nedefinuje, je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pre posúdenie zavinenia osoby žiadajúcej náhradu škody sú významné skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre vzatie obvineného do väzby.

6. Zavinenie obvineného znamená také zavinené konanie (či už vo forme úmyslu alebo nebanlivosti), ktoré bolo dôvodom na podanie a vyhovenie návrhu na jeho vzatie do väzby. Nejde pritom o to, či zavinenie obvineného (odvolateľa) vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale o to, či - zjednodušene povedané - jeho správanie bolo dôvodom k obave, že v danom prípade bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný.

7. Súd prvej inštancie po zistení, že vzhľadom na ust. § 8 ods. 5 písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z., a teda, že právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak vec bola postúpená inému orgánu posudzovať, či si odvolateľ väzbu zaviniť/nezaviniť sám s poukazom na ust. § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. Pretože nárok na náhradu škody nevzniká postúpením veci inému orgánu bez ďalšieho, odvolací súd bol toho názoru, že vyriešenie otázky existencie zavinenia v danom prípade je významné z hľadiska posudzovania a rozhodovania o existencii, resp. neexistencii naplnenia negatívnej podmienky upravenej v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., a preto súd prvej inštancie v danom prípade postupoval správne, keď posudzovať, či si žalobca túto väzbu zaviniť sám alebo nie.

8. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Žilina č. k.

22Tp 23/2017-14 zo dňa 30.05.2017 (č. l. 116 spisu) z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku má preventívny charakter a má zabrániť tomu, aby obvinený ďalej pokračoval v skutku, pre ktorý mu bolo oznámené (vznesené) obvinenie z trestného činu. Jej preventívny charakter spočíva v obave pokračovania konania žalobcu obdobným spôsobom, ako predchádzal jeho zadržaniu.

9. V danom prípade uznesení o vzatí do väzby predchádzalo obvinenie odvolateľa zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktoré mu bolo vznesené dňa 28.05.2017 (č. l. 110 spisu), pričom poškodenou mala byť jeho manželka. V tomto štádiu trestného konania bol žalobca zo spáchania daného skutku usvedčovaný predovšetkým výpoveďou poškodenej, ktorá v rámci svojej výpovede podrobne popísala protiprávne konanie žalobcu voči jej osobe, pre ktoré bol stíhaný. Túto skutočnosť podporil svojou výpoveďou aj svedok Q. D. (syn poškodenej). Výpoveď poškodenej, že v prípade protiprávneho konania obvineného sa má jednáť predovšetkým o alkoholom podmienené protiprávne konanie, podporovala aj dychová skúška vykonaná po poslednom útoku dňa 27.05.2017 o 21:39 hod. Dôvodom väzby bol daný tým, že žalobca sa konania uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia voči poškodenej dopúšťa opakovane, dlhšiu dobu. Väzba sťažovateľa trvala od 27.05.2017 do 12.09.2017, keď bol z väzby prepustený potom, ako súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12.09.2017 dospel k záveru, že v danom prípade je nad obvineným primerané vykonávať dohľad probačným a mediačným úradníkom, rovnako za účelne považoval uloženie primeraných obmedzení a povinností tu uvedených. Sudca pre prípravné konanie v danom uznesení konštatoval, že trestné stíhanie bolo vedené zákonne a dôvodne, pričom prihliadol na dôkazy, ktoré sa síce v porovnaní so stavom ku dňu vzatia obvineného do väzby kvalifikovane oslabili, avšak aj napriek tomu považoval trestné stíhanie, v tom čase, za dôvodné. V ďalšom priebehu trestného stíhania súd prvej inštancie uznesením č. k. 3Pv 404/17/5511-30 z 15.12.2017 (č. l. 20 spisu) rozhodol o postúpení trestného stíhania Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Žiline, pretože výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom a uvedený orgán by mohol uvedený skutok prerokovať ako priestupok, a to z dôvodu, že konanie žalobcu popísané v danom uznesení bolo vyhodnotené ako spoločensky neprijateľné a neakceptovateľné, nakoľko narušilo občianske spolunažívanie v jeho základných pravidlách správania sa, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou riadneho spolunažívania osôb. Skutočnosť, že uznesením zo dňa 15.12.2017 súd rozhodol o postúpení trestného stíhania Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Žiline, samo o sebe neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia a väzba boli nezákonné. Následne uznesením zo dňa 16.01.2018 okresný súd zrušil dohľad probačného úradníka, ako aj primerané povinnosti a obmedzenia uložené uznesením zo dňa 12.09.2017. Odvolací súd z obsahu spisu taktiež zistil, že voči uzneseniu okresného súdu zo dňa 30.05.2017, ako aj uzneseniu okresného riaditeľstva policajného zboru zo dňa 28.05.2017 podal žalobca sťažnosť, avšak v oboch prípadoch bola táto sťažnosť zamietnutá.

10. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, konštatoval, že u žalobcu v rozhodnej dobe (viď napadnutý rozsudok) vzhľadom na vtedajšie správanie žalobcu voči poškodenej existovali dôvody vylučujúce vznik práva na náhradu škody v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., pretože dôvodom väzby bolo výlučne protiprávne konanie žalobcu voči poškodenej, t. j. obava, že v prípade ponechania žalobcu na slobode by mohol pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo dokoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorý hrozil. Táto skutočnosť bola dôvodom väzby, ktorá mala žalobcovi zabrániť v pokračovaní v páchaní trestnej činnosti žalobcu.

11. Čo sa týka námietky odvolateľa k výkladu relevantnej právnej normy zákona č. 514/2003 Z. z. prvoinštančným súdom, túto odvolací súd považoval za nedôvodnú (viď tiež uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.10.2012, č. k. I. ÚS 444/2012-17). Mal za to, že postup súdu prvej inštancie pri odôvodnení svojho právneho záveru nemožno považovať za svojský, arbitrárny, alebo priečiaci sa logickým úvahám tak, ako uvádza odvolateľ vo svojom odvolaní. Súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa

zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

12. Pokiaľ odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku poukazoval na závery ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej „je rozhodný výsledok trestného konania pre posúdenie vzniku nároku na náhradu škody“, uvedené nemôže platiť pre posúdenie otázky zavinenia poškodeného vzatím do väzby, „bráni“ tomu osobitná zákonná úprava nároku na náhradu škody vzatím do väzby. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalovanej tak, ako ju prezentovala vo svojich podaniach (viď napr. vyjadrenie k odvolaniu).

13. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná.

14. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, z dôvodu odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. Dovolateľ žalobou o zaplatenie 7 579,- Eur s prísl. poukázal na rozsudky NS SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 a sp. zn. 4 Cdo 183/2009, z ktorých vyplýva jednoznačný záver pri posudzovaní zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v trestných veciach, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodzujúcemu rozsudku súdu, je tým preukázané, že trestné stíhanie bolo vedené nezákonne a treba vychádzať z toho, že občan sa skutku nedopustil a trestné stíhanie voči nemu nemalo byť vôbec začaté. K tomuto ustálenému záveru pri posudzovaní zodpovednosti štátu poukázal na právny záver odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku: „skutočnosť, že uznesením súdu zo dňa 15.12.2017 súd rozhodol o postúpení trestného stíhania okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Žiline, sama o sebe neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia a väzba boli nezákonné.“

15.1. K tomuto nesprávnemu právnemu názoru žalobca poznamenal, že odvolací súd sa zrejme neoboznámil s citovaným uznesením z 15.12.2017, pretože nešlo o uznesenie súdu, ale o uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 3Pv/404/17/5511-30 zo dňa 15.12.2017, vydané z dôvodu, že obvinený sa nedopustil skutku, pre ktorý bol obvinený. Nešlo o postúpenie trestného stíhania priestupkovému orgánu, ako to tvrdí odvolací súd, ale o postúpenie veci tomuto orgánu za účelom prejednávania, či nešlo v danej veci o priestupok. Keďže odvolací súd považoval uznesenie o vznesení obvinenia za platné a rovnako za platné považoval aj uznesenie o väzbe obvineného, vo veci samej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, podľa ktorého si obvinený v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. väzbu zavínal sám.

16. Žalobca už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie namietal, že zavinenie obvinenej osoby v zmysle § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. je aplikateľné v tých prípadoch, keď je obvinený stíhaný na slobode a vyhýba sa úkonom v rámci trestného stíhania, nedostavuje sa k vyšetrovacím úkonom, nie je známy jeho pobyt, ovplyvňuje svedkov, dopustí sa ďalšieho trestného činu a pod. V takýchto a podobných prípadoch je väzba obvineného založená na jeho zavinení a nie na skutku, pre ktorý je vznesené obvinenie.

17. Ak súd rozhoduje o návrhu prokurátora na väzbu obvineného na základe uznesenia o vznesení obvinenia z konkrétneho skutku, súd neskúma, či sa obvinený skutku dopustil, ale len to, či sú dané dôvody väzby. V danej veci bola dôvodom väzby obava z pokračovania trestnej činnosti, z ktorého dôvodu súd vychádzajúc zo vzneseného obvinenia rozhodol o tzv. preventívnej väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Uznesenie o vznesení obvinenia má povahu len podozrenia. Z takéhoto rozhodnutia súdu nemožno vyvodiť, že ide o väzbu podľa ust. § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. ako to tvrdí odvolací súd. Z právneho záveru súdu o aplikácii ust. § 8 ods. 6 písm. /a zákona vyplýva, že každé rozhodnutie súdu o väzbe znamená, že túto väzbu si zavínal sám obvinený. V bode 17

rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v danom prípade uzneseníu o vzatí do väzby predchádzalo obvinenie odvolateľa zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, na základe výpovede poškodenej a syna Q. D., poukázaním na obe tieto výpovede. Ďalej súd uvádza, že sudca pre prípravné konanie konštatoval, že trestné stíhanie bolo vedené zákonne a dôvodne, preto je zákonné aj rozhodnutie súdu o väzbe. S týmto názorom sa žalobca stotožnil, nakoľko až do rozhodnutia o postúpení veci priestupkovému orgánu možno považovať trestné konanie vedené v danej veci proti obvinenému za dôvodné.

17.1. V odseku 20 rozhodnutia vyslovuje odvolací súd právny názor, že podľa ustálenej súdnej praxe pre posúdenie vzniku nároku na náhradu škody je rozhodujúci výsledok trestného konania, uvedené nemôže platiť pre posúdenie otázky zavinenia poškodeného vzatím do väzby, bráni tomu osobitná zákonná úprava nároku na náhradu škody.

18. Podľa názoru žalobcu domnienka, že obvinený si sám zaviniť obvinenie nie je naplnená tým, že sa dopustil skutku, pre ktorý je vznesené obvinenie (rozsudok NS ČR 25 Cdo 1567/2002).

18.1. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe je skutočnosť, že voči tomu na kom bola väzba vykonaná, bolo trestné stíhanie zastavené, alebo bol spod obžaloby oslobodený. Nárok na odškodnenie sa priznáva, ak bolo trestné stíhanie zastavené, alebo bol obvinený spod obžaloby oslobodený (rozsudok KS Bratislava 2 Co 228/2009).

19. Názor odvolacieho súdu, že uznesenie o postúpení veci priestupkovému orgánu samo o sebe neznamena, že uznesenie o vznesení obvinenia o väzbe bolo nezákonné a že výsledok trestného konania nemôže platiť pre posúdenie otázky zavinenia obvineného vzatím do väzby, uviedol nasledovné: objektívna zodpovednosť štátu na náhradu škody nezákonným rozhodnutím v trestných veciach je založená na výsledku trestného stíhania. V danej trestnej veci bolo výsledkom trestného stíhania rozhodnutie prokurátora o postúpení veci priestupkovému orgánu z dôvodu, že obvinený sa nedopustil trestného činu, z ktorého bol obvinený uznesením vyšetrovateľa. Táto skutočnosť podľa záverov súdnej praxe znamená, že vznesené obvinenie vyšetrovateľa sa v trestnom konaní nepotvrdilo, že nemalo byť vôbec vydané a vzhľadom na výsledok trestného stíhania sa považuje za nezákonné. Za nezákonné sa z tohto dôvodu považujú aj všetky následné procesné úkony vykonané vyšetrovateľom po vznesení obvinenia. Pokiaľ odvolací súd tvrdí, že výsledok trestného stíhania nemôže platiť pre posúdenie otázky zavinenia obvineného vzatím do väzby zdôraznil, že návrh na vzatie obvineného a rozhodnutie o väzbe vychádzalo zo vzneseného obvinenia, ktoré sa ukázalo ako nedôvodné a nezákonné, z ktorého dôvodu aj procesný úkon - návrh na väzbu, nemohol byť dôvodný a zákonný, rovnako aj rozhodnutie o väzbe, teda nebyť nezákonného vznesenia obvinenia, nedošlo by ani k väzbe obvineného.

20. Popri tejto skutočnosti, ak odvolací súd tvrdí, že väzbu si obvinený zaviniť sám konaním podľa vzneseného obvinenia a výpovede jeho manželky a syna, je priam nepochopiteľné, že napriek preukázanej nezákonnosti vzneseného obvinenia a nevinu obvineného, ktorý sa nedopustil trestného činu, ako to opisovala vo svojej výpovedi manželka a syn, odvolací súd zotrval na závere, že náhrada škody obvinenému nepatrí, nakoľko si väzbu zaviniť sám. Z uznesenia prokurátora o postúpení veci priestupkovému orgánu vyplýva, že výpovede manželky a syna boli nepravdivé, účelové, ktorých motívom bola snaha týmto spôsobom zbaviť sa nepohodlného manžela.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie založené na tom, že obvinený si väzbu zaviniť sám, svojím protiprávnym konaním podľa vzneseného obvinenia, nemožno aplikovať v nadväznosti na § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby bol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov dovolacieho konania.

22. K dovolaniu podala písomné vyjadrenie žalovaná. Mala za to, že dovolanie je potrebné odmietnuť z dôvodu zmatečnosti dovolania, nakoľko predmetom nároku žalobcu je rozhodnutie o väzbe podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. a nie nezákonné rozhodnutia podľa § 5 zákona č. 514/2003 Z. z. Žalovaná tiež poukázala na to, že z obsahu žalobcovho dovolania sa nenachádza odkaz na žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, resp. ani na odkaz na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu,

ktoré by bolo aplikovateľné na rozhodnutie o väzbe. Žalobcom uvedená judikatúra sa zaoberá uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím, a teda nie je relevantná pre konanie vo veci rozhodnutia o väzbe. Už z tohto dôvodu nie je možné uvažovať o akomkoľvek odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22.1. Žalobca prezentuje v konaní svoj názor, že vzhľadom na postúpenie trestnej veci žalobcu inému orgánu, žalobcovi automaticky vzniká právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Nesprávnosť tohto názoru je už zrejmá zo systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe v zmysle § 8 ods. 5 zákona. Vzhľadom na uvedené žiadala dovolanie odmietnuť ako neopodstatnené.

23. Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

24. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 36/2016, 5 Cdo 264/2014, 1 Cdo 334/2013).

25. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno ani po 1. júli 2016 interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 208/2014). Naďalej platí, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03].

26. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

27. Žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tomto smere dovolateľ poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 a sp. zn. 4 Cdo 183/2009. Ďalej tiež poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1567/2002 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 228/2009. V predmetnej veci dovolateľ nebol spokojný s aplikáciou ust. § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba väzbu zavinila sama, pričom poukazoval na to, že pokiaľ odvolací súd tvrdí, že výsledok trestného stíhania nemôže platiť pre posúdenie otázky zavinenia obvineného vzatím do väzby, zdôraznil, že návrh na vzatie obvineného a rozhodnutie o väzbe vychádzalo zo vzneseného obvinenia, ktoré sa ukázalo ako nedôvodné a nezákonné, z ktorého dôvodu aj procesný úkon - návrh na väzbu nemohol byť dôvodný a zákonný a rovnako aj rozhodnutie o väzbe, teda nebyť nezákonného vznesenia

obvinenia, nedošlo by ani k väzbe obvineného.

28. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

29. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

30. Žalobca podal dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nesúhlasiac a polemizujúc s právnymi závermi odvolacieho súdu, na základe ktorých bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby o náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu ušlej mzdy, ktorá mala vzniknúť z dôvodu nezákonného rozhodnutia o väzbe, poukazujúc pritom na citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Najvyššieho súdu ČR a krajského súdu.

31. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). So zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

32. Pre právnú otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci i predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965-1967), 1980 (č. II, 1964-1969) a 1986 (č. IV, 1970-1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikátúrou. Napokon vzhľadom na čl. 2 ods. 2 CSP je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie (Uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 29/2017 zo dňa 24. januára 2018).

33. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť], zaťažuje procesná povinnosť dovolateľa

preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

34. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú-ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Zásadný právny význam otázky, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je daný zámerom prispieť k zjednocovaniu (a zjednoteniu) rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky.

35. V neposlednom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

36. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré riešia právnu otázku inak, ako ju riešil odvolací súd, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (ktorú otázku a ktorú rozhodovaciu prax mal dovolateľ na mysli); v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonenia sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže ale najvyšší súd (na druhej strane) pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

37. Najvyšší súd v rámci dovolacieho prieskumu, rešpektujúc vyššie uvedené východiska, preskúmal prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a dospel k záveru, že dôvody ním uvádzané v podanom dovolaní nemajú zákonom predvídaný charakter právnej otázky a nie je daná ani kauzálna súvislosť medzi žalobcom označenými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 MCdo 15/2009 a 4 Cdo 183/2009 a právnymi otázkami riešenými (inak) odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí.

38. Žalobcom uvedená judikatúra, a to konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 183/2009 a 4 MCdo 15/2009 sa zaoberá uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím, a teda nie je relevantná pre konanie vo veci náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe v kontexte s právnym posúdením súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, že v danom prípade došlo k situácii, kedy nie je možné žalobcovi priznať nárok na náhradu škody s poukazom na ust. § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., pretože dôvody väzby si žalobca zaviniť sám. Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1567/2002, ktoré žalobca v dovolaní označoval, nespadá pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a ani odkaz na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave 2 Co 228/2009 nemôže byť relevantným, pretože rovnako nespadá pod pojem ustálená prax dovolacieho súdu.

39. Obidva sudy v predmetnej veci mali za to, že žalobca si väzbu, s poukazom na § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. zaviniť sám, aj s poukazom na závery Ústavného súdu SR zo dňa 3.10.2012, č. k. I. ÚS 444/2012-17. Len na doplnenie dovolací súd uvádza, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných

v ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., t. j., že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). Inak povedané, v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. [napr. (i) zavinenie väzby, (ii) zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo (iii) oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná], nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z. z. bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pri tomto rozhodovaní sa samozrejme musia vyvarovať svojvôle a svoje skutkové a právne závery riadne odôvodniť.

39.1. V prípade žalobcu je aj z pohľadu najvyššieho súdu nepochybné, že v rozhodnej dobe (máj 2017)) tu vzhľadom na vtedajšie správanie žalobcu voči poškodenej skutočne existovala dôvodná obava, že v prípade ponechania žalobcu na slobode by mohol pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo dokoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Táto skutočnosť bola dôvodom väzby, ktorá mala žalobcovi zabrániť v pokračovaní v páchaní trestnej činnosti (viď bližšie body 17 a 18 odôvodnenia odvolacieho rozsudku). Obdobne v tomto smere je možné poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 399/2016.

39.2. Keďže iné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v tejto právnej otázke dovolací súd neidentifikoval, došlo k odmietnutiu dovolania postupom podľa § 447 písm. c/, resp. f/ CSP.

39.3. S poukazom na § 451 ods. 3 veta druhá CSP dovolací súd náhradu trov konania nezdôvodnil.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.